

27.8.2014

Pohjois-Savon vesienhoidon yhteistyöryhmän kokous 1/2014

Aika: 19.3.2014 klo 13.00 – 15.10
Paikka: Maakuntasali, Sepänkatu 2, KUOPIO
Läsnä: Osallistujat liitteessä 1.

1. Kokouksen avaus

Tuulikki Miettinen avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleeksi kokoukseen. Ryhmän puheenjohtajana toimi Tuulikki Miettinen Jari Mutasen ollessa estyneenä osallistumasta kokoukseen. Sihteerinä toimi Vuokko Mähönen. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Martti Veteli ja Jari Hyvärinen.

2. Läsnäolijoiden toteaminen

Läsnäolijat todettiin kiertävällä listalla.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Käytiin pääpiirteittäin läpi edellisen kokouksen perusteella laadittu muistio.

4. Vesienhoidon suunnittelun tilannekatsaus

Hydrobiologi Veli-Matti Vallinkoski kertoi ajankohtaisista seuraavaan suunnittelukauteen liittyvistä asioista. Yleisesti voitiin todeta että tuleva kevät on kiireinen ja suunnittelutyötä tehdään tiiviisti paikallisessa ELYssä yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Toteutuneet toimenpiteet tällä hetkellä:

- Vesien ekologinen ja kemiallinen tila arvioitu yhteensä 501 järven ja joen osalta.
- VPD suojelurekisteriin (20 kpl) on otettu uusia NATURA kohteita (8 kpl)
- Sektorikohtaiset tiimit VHS suunnittelutyön tueksi perustettu
- Vesistön kuormitusmallien käyttö aloitettu ja jatkuu edelleen
- Kuormituksen vähentämistarpeet arvioitu vesistöreiteittäin
- Toimenpiteiden alustava haarukointi aloitettu

Tulevat toimenpiteet tämän kevään aikana:

- Keskeisten tilaa heikentävien tekijöiden tunnistaminen
- Kuormitustietojen (kokonaiskuormitus) arvioiminen mallinnuksen avulla
- Toimenpiteiden kohdentaminen vesistöalueille/vesistö reiteille (ryhmät)
- Analysoidaan toteutuneiden toimenpiteiden määrää ja vaikutusta vesistöjen tilaan ja sen kehittymiseen (YTR)
- Sisäisen kuormituksen tunnistaminen ja arviointi
- Analysoidaan 1. suunnittelukauden tavoitteiden toteutuminen. Toimenpiteiden toteutuksen esteet ja hidasteet arvioidaan ja käsitellään sektorikohtaisissa työpajoissa.
- Edellisen kauden toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointia tehdään yleisellä tasolla.

Tavoitteet ja aikataulut suunnittelutyölle:

- Toimenpiteiden tarkistaminen sekä uusien määrittäminen 30.4. 2014 mennessä.
- Toimenpideohjelman sisältöä kirjoitetaan ELYssä ja tarkennetaan kuulemisen jälkeen (kuuleminen 10/2014-3/2015)
- Sektorikohtaiset tiimit kokoontuvat tarpeiden mukaan

Keskustelu:

MTK: Sisäisen ravinnekuormituksen merkitys vesistöjen tilan kannalta on nyt otettu tarkasteluun paremmin kuin edellisellä suunnittelukaudella. Tämä on hyvä asia.

Luonnonystävät: VHS Natura-alueiden lisäkohteet ovat tarpeellisia ja perusteltuja. Onko vielä muitakin kohteita, joita voisi ottaa mukaan suojelualuerekisteriin ja mikä vaikutus valinnalla on vesistön ekologiseen tilaan?

Toimenpiteiden toteutusvaihtoehtoissa on oltava seuraavalla suunnittelukaudella useampi vaihtoehto. Pohjois - Savon ELYssä on tarkoitus paneutua vaihtoehtoon H2, joka ottaa huomioon mahdolliset taloudelliset, tekniset, hallinnolliset ja poliittiset rajoitteet toimenpiteiden mitoituksessa.

5. Sektorityöpajojen kokouskuulumiset ja toimenpidesuunnittelun vaihe

Toimenpidesuunnittelun tueksi on kutsuttu koolle sektorikohtaiset työpajat, jotka käsittelevät toimenpiteitä ja niiden määriä. Yleisesti toimenpidesuunnittelussa hyödynnetään sektorikohtaisia ohjeita jotka löytyvät verkosta <http://www.ymparisto.fi/vesienhoito/opas>

Maatalous:

Maataloustiimi on kokoontunut kerran. Ryhmässä oli keskusteltu edellisen kauden toimenpiteistä ja kartoitettu uusia tulevia uusia toimenpidemuotoja. Toimenpiteiden määrän arviointi puhutti ryhmää ja sitä on syytä tarkentaa seuraavissa palavereissa laajemmin.

Vuokko Mähönen kertoi uudesta maaseutuohjelmasta ja sen tuomasta ympäristökorvaustukien uudistuksesta. Maksettavien ympäristökorvaustukien kohdentaminen uudella ohjelmakaudella ei ole suotuisaa Pohjois-Savon osalta vaan painottuu rannikko- ja eteläiseen Suomeen.

Metsätalous ja turvetuotanto:

Ryhmä on kokoontunut kerran ja keskustellut toimenpiteiden määrittämisestä. Valtakunnalliset suunnitteluohjeet ovat puutteelliset ja kerättävä tieto sirpaleista.

Vesistökuunnostus:

Vesistöjen kunnostustarpeita ja mahdollisuuksia on selvitetty ELY-keskuksen sisäisissä palaverissa ja toimenpide-esitykset on lähetetty ryhmälle kommentoitavaksi. Ryhmä kokoontuu tarvittaessa.

Yhdyskunnat ja haja-asutus:

Yhdyskuntien ja haja-asutuksen toimenpiteistä on tehty kysely kunnille. Ryhmä kokoontuu 25.3. tarkastelemaan tuloksia ja hiomaan niiden pohjalta toimepideohjelmaa.

Teollisuus ja energiatuotanto

Ryhmä ei ole kokoontunut vielä.

Pohjavedet:

Ryhmä ei ole kokoontunut vielä.

6. Vesienhoitosuunnitelmien ja toimenpideohjelmien laadinnassa käytettävät mallit

Antti Kanninen esitteli vesienhoidon suunnittelussa käytettäviä malleja. Vesienhoidon suunnittelun tueksi on käytössä useita mallinnustyökaluja (VEMALA, VIHMA, LLR, kuormituskaavio ja KUTOVA). VEMALA on vesistömallin yhteydessä toimiva kuormituslaskentatyökalu. VIHMA on maatalouden kuormituksen tarkennettu laskentatyökalu. LLR -mallilla voidaan arvioida järvien tilan parantamiseksi tarvittavien kuormitusvähennysten suuruutta. Kuormituskaavioilla voidaan mallintaa kuormitusvähennyksen vaikutuksia alapuolisiin vesistöihin. KUTOVA -mallinnusta käytetään toimenpiteiden yleissuunnittelun ja kustannustehokkuuden arvioimisen tueksi.

Keskustelu:

Ryhmä keskusteli mallien käytöstä ja tulosten käytettävyydestä. Todettiin, että uudet työkalut parantavat kuormituksen arviointia ja ovat siten vastaus edellisellä kaudella esitettyyn kritiikkiin kuormitusarvioiden luotettavuudesta. Toimenpiteiden rajaaminen työkaluilla vaikuttaa selkeältä mutta toimenpiteiden vaikuttavuuteen vaikuttaa muutkin seikat kuin kustannus. Maatalouden kuormituksen osalta esim. maaperän maalaji on erittäin merkittävä eikä mallinnus sitä huomioi sillä tarkkuudella mitä olisi tarpeen.

7. Muut asiat

Käsiteltävänä ei ollut muita asioita.

8. Seuraavan kokouksen ajankohta

Seuraava kokous pidetään maastokokouksena 24.9.2014 ja siihen varataan koko päivä. Tilaisuudesta tiedotetaan lisää kun ohjelma ja paikka ovat tarkentuneet.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:30

Puheenjohtaja

Tuulikki Miettinen

Sihteeri

Vuokko Mähönen

Olemme lukeneet tämän pöytäkirjan ja todenneet sen kokouksen kulun mukaiseksi.

Kuopiossa 25.8.2014

Martti Veteli

Jari Hyvärinen

Pohjois-Savon vesienhoidon suunnittelun yhteistyöryhmän kokous 1/2014

	läsnä (x)
Helvi Heinonen-Tanski, Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry Laatikainen Tarja, Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry	x
Hiltunen Juha, Metsäkeskus Pohjois-Savo Laitinen Jarmo, Metsäkeskus Pohjois-Savo	
Hujala Jukka, Metsänomistajien Liitto Järvi-Suomi ry Kainulainen Pentti, Metsänomistajien Liitto Järvi-Suomi ry	x
Huttunen Arvi, Kiuruveden metsänhoitoyhdistys Ruotsalainen Ari, Kiuruveden metsänhoitoyhdistys	
Hyvärinen Jari, Geologian tutkimuskeskus (GTK) Eskelinen Anu, Geologian tutkimuskeskus (GTK)	x
Kammonen Arto, Metsähallitus Björqvist Niklas, Metsähallitus	
Kankkunen Paavo, Etelä-Kallaveden kalastusalue Mononen Jarmo, Pohjois-Savon kalatalouskeskus ry	
Kokkarinen Eero, Pohjois-Savon Vapaa-ajankalastajapiiri ry Keurulainen Aarne, Pohjois-Savon Vapaa-ajankalastajapiiri ry	x
Koski-Vähälä Jukka, Savo-Karjalan vesiensuojeluyhdistys ry	x
Krooks Karita, Keski-Savon ympäristötoimi Turunen Timo, Leppävirran kunta	
Korhonen Jouko, Kaavi kunta (Juha Pelkonen, Maaningan kunta)	
Laamanen Kirsi, Kuopion Vesi Liikelaitos Stjerna Marja, Kuopion Vesi Liikelaitos	
Laitila Seppo, Pohjois-Savon liitto Qvick Paula, Pohjois-Savon liitto	
Lappalainen Riitta, Suonenjoen kunta Walta Maarit, Pielavesi, Vesanto ja Keitele ympäristötoimi	x
Launonen Eeva-Liisa, Itä-Suomen aluehallintovirasto (ISAVI), peruspalvelut, oikeusturva ja luvat – vastuualue Ahonen Ulla, Itä-Suomen aluehallintovirasto (ISAVI), peruspalvelut, oikeusturva ja luvat – vastuualue	
Miettinen Iikka, Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL)	

Pohjois-Savon vesienhoidon suunnittelun yhteistyöryhmän kokous 1/2014

Zacheus Outi , Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL)	x
Olander Ulla-Maija, StoraEnso Oyj Kari Koistinen, Powerflute Savon Sellu	x
Rossi Anu, ProAgria Pohjois-Savo Valta Antti, ProAgria Pohjois-Savo	
Pulkinen Eero, Iisalmen kaupunki Koukkari Erkki, Vieremän kunta	
Pulkinen Eila, kaupunkiympäristön palvelualue Rissanen Päivi, kaupunkiympäristön palvelualueen kt -suunnittelu	x
Pyykkönen Ari, Pohjois-Savon, kalatalouskeskus ry Keinonen Tuula, Pohjois-Savon, kalatalouskeskus ry	x
Räsänen Juhani, Iisalmen kaupunki Mykkänen Eero, Lapinlahden kunta	
Ruokojärvi Arja, RAE -hanke	
Räsänen Juha, Savon Voima Oyj Mäkeläinen Pentti, Pohjois-Karjalan Sähkö Oy	
Saarelainen Arja, Siilinjärven kunta Kainulainen Ari, Siilinjärven kunta	x
Savolainen Juhani, MTK Pohjois-Savo Kauhanen Jari, MTK Pohjois-Savo	x
Savolainen Tuure, Rautalammin kunta Soininen Juha, Vesannon kunta	
Tenhunen Pekka, Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys ry Ihantola Risto, Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys ry	x
Torpström Heikki, Vapo Oy Energia Huotari Noora, Vapo Oy Energia	
Tuominen Tuukka, Kaavin ja Juankosken kunta Saario Harri, Kaavin ja Juankosken kunta	
Valta Helena, Ylä-Savon Vesi Oy Pyyny Sari, Ylä-Savon Vesi Oy	x
Veteli Martti, Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä. Tukiainen Helena, Lapinlahden kunta	x

Pohjois-Savon vesienhoidon suunnittelun yhteistyöryhmän kokous 1/2014

Virkajärvi Perttu, MTT Maaninka Räty Mari, MTT Maaninka	
Uusimäki Toni, Yara Suomi Oy Leena Huttunen, Yara Suomi Oy	
Takkunen Timo, Pohjois-Savon ELY – keskus, E-vastuualue Lehtonen Irja, Pohjois-Savon ELY – keskus, E-vastuualue	x
Vallinkoski Veli-Matti, Pohjois-Savon ELY – keskus, Y-vastuualue	x
Miettinen Tuulikki, Pohjois-Savon ELY – keskus, Y-vastuualue	x

Muut osallistujat:

Mikko Rummukainen, Pohjois-Savon Liitto	x
Kati Määttä, Pielavesi, Vesanto ja Keitele ympäristötoimi	x
Antti Kanninen, POSELY	x
Jukka-Pekka Järvinen, POSELY	x
Ossi Tukiainen, POSELY	x
Ilpo Käkelä, POSELY	x